

Rada
Evropské unie

Brusel 13. června 2022
(OR. fr, en)

9745/22

ECOFIN 541
UEM 144
SOC 336
EMPL 218
COMPET 438
ENV 536
EDUC 209
RECH 332
ENER 247
JAI 799
GENDER 81
ANTIDISCRIM 61
JEUN 92
SAN 335

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Č. dok. Komise:	9404/22 - COM(2022) 606 final
Předmět:	Doporučení pro DOPORUČENÍ RADY k národnímu programu reforem Německa na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2022

Delegace naleznou v příloze výše uvedený návrh doporučení Rady ve znění revidovaném a dohodnutém několika výbory Rady na základě návrhu Komise COM(2022) 606 final.

DOPORUČENÍ RADY

ze dne ...

k národnímu programu reforem Německa na rok 2022 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2022

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

- (1) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241³, kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. Přispívá k hospodářskému oživení a k provádění udržitelných a prorůstových reforem a investic, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace, a současně zvyšuje odolnost ekonomik členských států a jejich potenciální růst. Pomáhá rovněž posílit udržitelné veřejné finance a podnítit růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu. Maximální finanční příspěvek na členský stát v rámci Nástroje pro oživení a odolnost bude aktualizován v červnu 2022 v souladu s čl. 11 odst. 2 nařízení (EU) 2021/241.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise roční analýzu udržitelného růstu, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2022. Analýza náležitě zohlednila Portský sociální závazek, který byl podepsán dne 7. května 2021 a který spočívá v pokračujícím provádění evropského pilíře sociálních práv vyhlášeného Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 25. března 2022 potvrdila priority roční analýzy udržitelného růstu 2022 Evropská rada. Dne 24. listopadu 2021 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování, ve které je Německo uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Téhož dne Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny a návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2022, který analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny⁴ (dále jen „doporučení týkající se eurozóny 2022“) přijala Rada dne 5. dubna 2022, společnou zprávu o zaměstnanosti dne 14. března 2022.

⁴ Doporučení Rady ze dne 5. dubna 2022, týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C 153, 7.4.2022, s. 1).

- (3) Po celosvětové pandemii došlo k invazi Ruska na Ukrajinu a tato událost významně změnila geopolitickou a hospodářskou situaci. Ekonomiky členských států invazi pocítily mimo jiné v podobě zdražení energií, potravin a surovin a slabších vyhlídek na růst. Vyšší ceny energií zatěžují značně zejména nejzranitelnější domácnosti, jež žijí v energetické chudobě nebo jsou touto chudobou ohroženy, jakož i podniky, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií. Unie rovněž zažívá bezprecedentní příliv uprchlíků z Ukrajiny. Hospodářské dopady útočné války Ruska se projevily v členských státech asymetricky. Za těchto okolností byla 4. března 2022 poprvé uplatněna směrnice Rady 2001/55/ES⁵, a sice prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382⁶, na jejímž základě mohou osoby vysídlené z Ukrajiny oprávněně pobývat v Unii a získávají přístup na trh práce, jakož i ke vzdělávání a odborné přípravě, zdravotní péči, bydlení a sociálnímu zabezpečení.

⁵ Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (Úř. věst. L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁶ Prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (Úř. věst. L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Ve světle rychle se měnící hospodářské a geopolitické situace se evropský semestr v roce 2022 vrací k široké koordinaci hospodářských politik a politik zaměstnanosti, přičemž se vyvíjí v souladu s požadavky na provádění Nástroje pro oživení a odolnost, jak je uvedeno v roční analýze udržitelného růstu 2022. Pro plnění politických priorit v rámci evropského semestru má zásadní význam provádění přijatých plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány řeší všechna relevantní doporučení pro jednotlivé země vydaná v cyklech evropského semestru 2019 a 2020 nebo jejich významnou část. Doporučení pro jednotlivé země z let 2019 a 2020 zůstávají stejně relevantní i pro plány pro oživení a odolnost, které byly revidovány, aktualizovány nebo pozměněny v souladu s články 14, 18 a 21 nařízení (EU) 2021/241, a relevantní jsou i veškerá další doporučení pro jednotlivé země vydaná do dne předložení takto revidovaného, aktualizovaného nebo pozměněného plánu.
- (5) Od března 2020 je aktivována obecná úniková doložka Paktu o stabilitě a růstu. Ve sdělení ze dne 3. března 2021 nazvaném „Rok od vypuknutí pandemie COVID-19 – reakce v oblasti fiskální politiky“ Komise vyjádřila názor, že rozhodnutí o deaktivaci nebo pokračujícím uplatňování obecné únikové doložky by mělo vycházet z celkového posouzení stavu ekonomiky, přičemž hlavním kvantitativním kritériem by měla být úroveň hospodářské činnosti v Unii nebo v eurozóně v porovnání s předkrizovými úrovněmi (konec roku 2019). Zvýšená nejistota a silná rizika nepříznivého vývoje pro hospodářský výhled v souvislosti s válkou v Evropě, bezprecedentní prudké zdražování energií a pokračující narušení dodavatelských řetězců opodstatňují prodloužení obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu do konce roku 2023.

- (6) Podle přístupu v doporučení Rady ze dne 18. června 2021⁷, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2021, se celkové nastavení fiskální politiky momentálně nejlépe poměruje jako změna primárních výdajů (očistěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19), ale se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie, ve vztahu k střednědobému potenciálnímu růstu⁸. Nad rámec celkového nastavení fiskální politiky je taktéž věnována pozornost vývoji primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů⁹ (očistěných o diskreční opatření na straně příjmů a s vyloučením dočasných mimořádných opatření souvisejících s krizí COVID-19) a investic, aby se posoudilo, zda je vnitrostátní fiskální politika obezřetná a zda její skladba přispívá k udržitelnému oživení v souladu se zelenou a digitální transformací.

⁷ Doporučení Rady ze dne 18. června 2021, kterým se vydává stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2021 (Úř. věst. C 304, 29.7.2021, s. 18).

⁸ Odhady týkající se nastavení fiskální politiky a jejích složek v tomto doporučení jsou odhady Komise založené na předpokladech, z nichž vychází jarní prognóza Komise z roku 2022. Odhady Komise, pokud jde o střednědobý potenciální růst, nezahrnují pozitivní dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální růst podpořit.

⁹ Nefinancovaných z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost nebo dalších fondů Unie.

- (7) Dne 2. března 2022 přijala Komise sdělení, které poskytuje obecné pokyny pro fiskální politiku v roce 2023 (dále jen „fiskální pokyny“) s cílem podpořit přípravu programů stability a konvergenčních programů členských států, a tím posílit koordinaci politik. Komise konstatovala, že na základě makroekonomického výhledu v zimní prognóze z roku 2022 se v roce 2023 jeví jako vhodné přejít od podpůrného celkového nastavení fiskální politiky, které se uplatňovalo v období 2020–2022, k obecně neutrálnímu celkovému nastavení fiskální politiky, ale je třeba případně reagovat na vyvíjející se hospodářskou situaci. Komise oznámila, že fiskální doporučení pro rok 2023 by měla i nadále rozlišovat mezi členskými státy a zohledňovat možné efekty přelévání mezi zeměmi. Komise vyzvala členské státy, aby zmiňované pokyny zohlednily ve svých programech stability a konvergenčních programech. Komise se zavázala pečlivě sledovat hospodářský vývoj a své politické pokyny upravit podle potřeby a nejpozději v rámci jarního balíčku evropského semestru na konci května 2022.
- (8) Pokud jde o fiskální pokyny, zohledňují fiskální doporučení pro rok 2023 zhoršený hospodářský výhled, zvýšenou nejistotu a další rizika nepříznivého vývoje a vyšší inflaci ve srovnání se zimní prognózou Komise z roku 2022. Vzhledem k těmto skutečnostem musí fiskální reakce rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti, podpořit kupní sílu nejzranitelnějších domácností, aby byl zmírněn dopad prudkého zdražení energií, a musí pomoci omezit inflační tlaky ze sekundárních účinků prostřednictvím cílených a dočasných opatření. Fiskální politika musí zůstat aktivní, aby se přizpůsobila rychle se vyvíjejícím okolnostem, včetně výzev vyplývajících z útočné války Ruska vůči Ukrajině, pokud jde o obranu a bezpečnost, a musí být diferencovaná podle jednotlivých zemí v závislosti na jejich fiskální a hospodářské situaci, mimo jiné pokud jde o jejich vystavení krizi a příliv vysídlených osob z Ukrajiny.

- (9) Dne 28. dubna 2021 předložilo Německo Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 nařízení (EU) 2021/241 posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu pro oživení a odolnost v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V uvedeného nařízení. Dne 13. července 2021 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Německa¹⁰. Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise podle čl. 24 odst. 5 nařízení (EU) 2021/241, v němž se stanoví, že Německo uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Uspokojivé splnění předpokládá, že nedošlo ke zvratu u dříve dosažených milníků a cílů.
- (10) Německo předložilo svůj národní program reforem na rok 2022 dne 2. května 2022 a svůj program stability z roku 2022 dne 27. dubna 2022, v souladu se lhůtou stanovenou v článku 4 nařízení (ES) č. 1466/97. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány společně. V souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241 zohledňuje národní program reforem na rok 2022 rovněž zprávy, které Německo dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při provádění svého plánu pro oživení a odolnost.

¹⁰ Dokumenty ST 10158/2021; ST 10158/2021 ADD 1.

- (11) Dne 23. května 2022 zveřejnila Komise zprávu o Německu pro rok 2022. Posoudila pokrok, který Německo učinilo při plnění příslušných doporučení, jež pro něj přijala Rada v letech 2019, 2020 a 2021, a na základě srovnávacího přehledu oživení a odolnosti zhodnotila, jak Německo provádí plán pro oživení a odolnost. Vycházejíc z této analýzy, zpráva o Německu poukázala na mezery, pokud jde o výzvy, které plán pro oživení a odolnost neřeší nebo je řeší pouze částečně, a o nové a vyvíjející se výzvy včetně těch, jež vyplývají z ruské invaze na Ukrajinu. Posoudila rovněž pokrok Německa při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.
- (12) Komise v případě Německa provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011 a dne 23. května 2022 zveřejnila jeho výsledky. Komise dospěla k závěru, že Německo se potýká s nadměrnou makroekonomickou nerovnováhou. Zranitelná místa souvisejí zejména s přetrvávajícím vysokým přebytkem běžného účtu, který odráží omezené investice v poměru k úsporám a má přeshraniční význam.
- (13) Dne 27. dubna 2022 předložilo Německo nový návrh rozpočtového plánu na rok 2022. Komise k uvedenému plánu vydala stanovisko v souladu s článkem 7 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 473/2013¹¹.

¹¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 473/2013 ze dne 21. května 2013 o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně (Úř. věst. L 140, 27.5.2013, s. 11).

- (14) Dne 23. května 2022 vydala Komise zprávu podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy. Tato zpráva se zabývala rozpočtovou situací Německa, neboť jeho schodek sektoru vládních institucí překročil v roce 2021 referenční hodnotu 3 % hrubého domácího produktu (HDP) stanovenou ve Smlouvě. Zpráva dospěla k závěru, že kritérium schodku není splněno. V souladu se sdělením ze dne 2. března 2022 Komise na jaře 2022 nenavrhl zahájit nové postupy při nadměrném schodku; zda má být navrženo zahájení postupů při nadměrném schodku, znovu posoudí na podzim 2022.
- (15) V doporučení ze dne 20. července 2020¹² Rada Německu doporučila, aby v letech 2020 a 2021 v souladu s obecnou únikovou doložkou přijalo veškerá nutná opatření k účinnému řešení pandemie COVID-19, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Rovněž Německu doporučila, aby, pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetné střednědobé fiskální pozice a zajištění udržitelnosti dluhu při souběžném zvyšování investic. Podle údajů potvrzených Eurostatem se schodek sektoru vládních institucí Německa snížil z 4,3 % HDP v roce 2020 na 3,7 % v roce 2021. Reakce Německa v oblasti fiskální politiky podpořila hospodářské oživení v roce 2021, přičemž dočasná mimořádná opatření se zvýšila z 2,7 % HDP v roce 2020 na 4,2 % v roce 2021. Opatření přijatá Německem v roce 2021 byla v souladu s doporučením Rady ze dne 20. července 2020. Diskreční rozpočtová opatření přijatá vládou v letech 2020 a 2021 byla převážně dočasná nebo je provázela kompenzační opatření. Zároveň některá z diskrečních opatření přijatých vládou v období 2020–2021 nebyla dočasná ani nebyla doprovázena kompenzačními opatřeními a spočívala zejména ve zvýšení rodinných přídatků, jako jsou přídatky na dítě a nezdanitelné přídatky na děti, jakož i ve zvýšených možnostech odpisů. Podle údajů potvrzených Eurostatem veřejný dluh vzrostl z 68,7 % HDP v roce 2020 na 69,3 % HDP v roce 2021.

¹² Doporučení Rady ze dne 20. července 2020 k národnímu programu reforem Německa na rok 2020 a stanovisko Rady k programu stability Německa z roku 2020 (Úř. věst. C 282, 26.8.2020, s. 27).

- (16) Makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce programu stability z roku 2022 vycházejí, je v roce 2022 příznivý a následně realistický. Vláda předpokládá, že reálný HDP vzroste v roce 2022 o 3,6 % a v roce 2023 o 2,3 %. Pro srovnání, jarní prognóza Komise z roku 2022 počítá s nižším růstem reálného HDP o 1,6 % v roce 2022 a obdobně o 2,4 % v roce 2023. Tento rozdíl je způsoben zejména různými termíny uzávěrky projekcí, které v případě programu stability předcházely zahájení ruské válečné agrese proti Ukrajině, kdy byl ještě výhled růstu na rok 2022 optimističtější. Ve svém programu stability z roku 2022 vláda očekává, že celkový schodek vládního sektoru bude v roce 2022 činit i nadále 3,75 % HDP a v roce 2023 se sníží na 2 % HDP. Obdobná úroveň v roce 2022 odráží zejména pokračující mimořádná opatření vyvolaná pandemií, zvýšené výdaje na obranu a opatření proti zvýšeným cenám energií v reakci na válku na Ukrajině spolu s dodatečnými výdaji a investicemi do zelené transformace. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl podle projekcí v programu stability z roku 2022 snížit na 66¾ % v roce 2022 a na 65¾ % v roce 2023. Jarní prognóza Komise z roku 2022 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 2,5 % HDP v roce 2022 a 1,0 % v roce 2023. Tento schodek je nižší než schodek, který je v programu stability pro rok 2022 předpokládán pro roky 2022 a 2023, a to zejména v důsledku mírně nižších projekcí daňových příjmů na základě opatrných výpočtů z listopadu 2021 a optimističtějších očekávání týkajících se provádění dotací a veřejných investic v rámci programu. Jarní prognóza Komise z roku 2022 očekává podobný poměr veřejného dluhu k HDP, a to 66,4 % v roce 2022 a jeho snížení na 64,5 % v roce 2023. Rozdíl je způsoben podobným rozdílem v prognóze schodku. Podle jarní prognózy Komise z roku 2022 se střednědobý (desetiletý průměrný) růst potenciálního produktu odhaduje na 1,1 %. V tomto odhadu však není zahrnut dopad reforem, které jsou součástí plánu pro oživení a odolnost a které mohou potenciální hospodářský růst Německa podpořit.

(17) V roce 2022 vláda postupně zrušila většinu opatření, která byla přijata v reakci na krizi COVID-19, takže se předpokládá, že dočasná mimořádná opatření klesnou z 4,2 % HDP v roce 2021 na 1,2 % v roce 2022. Na schodek veřejných financí dopadají opatření, která byla přijata ke zmírnění hospodářských a sociálních důsledků růstu cen energií – ta jsou v jarní prognóze Komise z roku 2022 odhadována na 0,7 % HDP v roce 2022 a očekává se, že v roce 2023 budou postupně zrušena.¹³ Tato opatření zahrnují především cílenou dotaci na náklady na vytápění; pokrok při rušení odvodu za energii z obnovitelných zdrojů (*EEG-Umlage*); pokrok při zvýšení příspěvku na dojíždění (*Pendlerpauschale*); snížení energetické daně z pohonných hmot na dobu tří měsíců; jednorázovou paušální platbu ceny energií (*Energiepreispauschale*) a doplatek na každé dítě; jednorázovou paušální platbu příjemcům sociální pomoci; měsíční jízdenku na místní veřejnou dopravu za sníženou cenu na dobu tří měsíců. Byla oznámena jako dočasná. Pokud však ceny energií zůstanou vysoké i v roce 2023, mohla by některá z nich pokračovat. Některá z těchto opatření nejsou cílená, zejména zvýšení příspěvku na dojíždění a snížení energetické daně z pohonných hmot. Schodek veřejných financí ovlivňují také náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny, jejichž výši jarní prognóza Komise z roku 2022 odhaduje na 0,1 % HDP v roce 2022 a 0,2% v roce 2023¹⁴, a také výdaje na obranu zvýšené o 0,4 % HDP v roce 2022 a o 0,5 % v roce 2023.

¹³ Číselné údaje představují výši ročních rozpočtových nákladů na opatření přijatá od podzimu 2021, mimo jiné v oblasti běžných příjmů a výdajů a – je-li to relevantní – kapitálových výdajů.

¹⁴ Předpokládá se, že celkový počet osob vysídlených z Ukrajiny do Unie postupně dosáhne 6 milionů do konce roku 2022, a jejich zeměpisné rozložení je odhadováno na základě velikosti stávající diaspory, relativní populace přijímajícího členského státu a skutečného rozložení vysídlených osob z Ukrajiny v rámci Unie k březnu 2022. Pokud jde o rozpočtové náklady na osobu, odhady vycházejí z mikrosimulačního modelu Euromod Společného výzkumného střediska Komise a berou v úvahu jak peněžní převody, na které mohou mít lidé nárok, tak věcné dávky, jako jsou vzdělávání a zdravotní péče.

- (18) V doporučení ze dne 18. června 2021 Rada Německu doporučila, aby v roce 2022 zachovalo podpůrné nastavení fiskální politiky, včetně impulsu dodaného Nástrojem pro oživení a odolnost, a aby zachovalo investice financované z vnitrostátních zdrojů. Rovněž Německu doporučila, aby pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádělo fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a na zajištění fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu a současně posilovalo investice s cílem podpořit růstový potenciál.

- (19) Podle jarní prognózy Komise z roku 2022 a informací obsažených v programu stability Německa z roku 2022 se předpokládá, že v roce 2022 bude orientace fiskální politiky podle doporučení Rady podpůrná ve výši $-1,6\%$ HDP¹⁵. Německo plánuje soustavně podporovat oživení tím, že bude využívat Nástroj pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic podle doporučení Rady. Kladný příspěvek výdajů financovaných z Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších unijních fondů k hospodářské činnosti by měl zůstat ve srovnání s rokem 2021 stabilní. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 podle projekcí expanzivní povahu a bude činit 0,2 procentního bodu¹⁶. Německo má proto podle doporučení Rady v úmyslu zachovat investice financované z vnitrostátních zdrojů. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2022 expanzivní povahu a bude činit 1,5 procentního bodu. Tento významný příspěvek expanzivní povahy zahrnuje dodatečný vliv opatření, která mají řešit hospodářské a sociální dopady zvýšení cen energií (0,7 % HDP), jakož i náklady na poskytnutí dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,1 % HDP), přičemž se předpokládá, že k růstu čistých běžných výdajů přispějí také dodatečné výdaje na zelenou transformaci dávky (0,2 % HDP).

¹⁵ Záporné znaménko ukazatele odpovídá nadměrnému růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na expanzivní fiskální politiku.

¹⁶ Předpokládá se, že příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů bude mít utlumující povahu a bude činit 0,1 procentního bodu HDP.

- (20) Nedojde-li ke změně politiky, v roce 2023 by mělo nastavení fiskální politiky podle jarní prognózy Komise z roku 2022 činit 0,6 % HDP¹⁷. Předpokládá se, že Německo bude v roce 2023 i nadále využívat granty v rámci Nástroje pro oživení a odolnost k financování dodatečných investic na podporu oživení. Očekává se, že kladný příspěvek výdajů financovaných z grantů v rámci Nástroje pro oživení a odolnost a z dalších fondů Unie k hospodářské činnosti se oproti roku 2022 sníží o 0,1 procentního bodu HDP. Příspěvek investic financovaných z vnitrostátních zdrojů k nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 podle projekcí expanzivní povahu a bude činit 0,1 procentního bodu¹⁸. Zároveň se předpokládá, že příspěvek růstu primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů (bez započtení nových opatření na straně příjmů) k celkovému nastavení fiskální politiky bude mít v roce 2023 utlumující povahu a bude činit 0,7 procentního bodu. To zahrnuje dopad postupného ukončování opatření řešících zvýšené ceny energií (0,7 % HDP) a dodatečné náklady na poskytování dočasné ochrany vysídleným osobám z Ukrajiny (0,05 % HDP) ve srovnání s rokem 2022.
- (21) V programu stability z roku 2022 se očekává, že schodek veřejných financí bude postupně klesat až na 1,75 % HDP v roce 2024 a na 1 % do roku 2025. Tyto projekce předpokládají zvýšení veřejných příjmů jako procentní podíl HDP, přičemž veřejné výdaje vyjádřené jako procento HDP by měly zůstat relativně stabilní. Podle programu stability z roku 2022 se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP se do roku 2025 sníží, konkrétně v roce 2024 klesne na 65,75 % a v roce 2025 se sníží na 65 %. Podle analýzy Komise se rizika udržitelnosti dluhu ve střednědobém horizontu jeví jako nízká.

¹⁷ Kladné znaménko ukazatele odpovídá deficitnímu růstu primárních výdajů ve srovnání se střednědobým hospodářským růstem, což ukazuje na restriktivní fiskální politiku.

¹⁸ Příspěvek ostatních kapitálových výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů by měl mít neutrální povahu.

- (22) V příštích letech bude Německo značně ovlivněno stárnutím obyvatel a stále napjatější situací na trhu práce. Zákonem stanovený věk odchodu do důchodu v roce 2031 dosáhne 67 let, zajištění udržitelnosti důchodového systému v dlouhodobém výhledu při zachování jeho adekvátnosti však vyžaduje jeho další změny. S ohledem na stále napjatější situaci na trhu práce budou zapotřebí silnější pobídky k práci. Očekává se, že závazek vlády zachovat horní mez sazby příspěvku na důchodové zabezpečení v tomto legislativním období a zaručit minimální míru náhrady příjmů povede k významným fiskálním transferům, které dále zvýší zatížení mladších generací. Státem dotované soukromé důchody (*Riester Rente*) neplní ve skladbě důchodů významnou úlohu. Výnosy jsou nízké a správní náklady vysoké. Osoby s nízkými příjmy nemohou dosáhnout dostatečných úspor pro odchod do důchodu.
- (23) Daňový systém značnou měrou závisí na příjmech z daní z práce, přičemž stále nejsou dostatečně využity daňové základy méně narušující inkluzivní růst. Daňové zatížení v Německu patří k nejvyšším v Unii. To snižuje čistou mzdu a odrazuje od zvyšování počtu odpracovaných hodin u určitých skupin, jako jsou osoby s nízkými a středními příjmy a druhé výdělečně činné osoby v domácnosti; to pak brání lepšímu využití potenciálu pracovních sil, přestože hrozí jejich nedostatek. Příjmy z environmentálních daní jsou poměrně nízké, zatímco dotace s nepříznivým vlivem na životní prostředí (včetně snižování daní a osvobození od daně) narušují cíle v oblasti environmentální udržitelnosti a brání dekarbonizaci, energetické účinnosti a zavádění energie z obnovitelných zdrojů.

- (24) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a s přílohou V kritériem 2.2 uvedeného nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic spolu s orientačním harmonogramem provádění, které má být dokončeno do 31. srpna 2026. Ty pomáhají řešit všechny nebo významnou část hospodářských a sociálních výzev uvedených v doporučeních, která Německu adresovala Rada v rámci evropského semestru v letech 2019 a 2020, jakož i ve veškerých doporučeních pro členský stát vydaných do dne přijetí plánu pro oživení a odolnost. Plán zejména přispívá k řešení potřeby navýšit veřejné a soukromé investice, zejména v oblasti zelené a digitální transformace, udržitelné dopravy, čistých, účinných a integrovaných energetických systémů, digitalizace veřejné správy a zdravotnických služeb, vzdělávání a výzkumu a inovací.
- (25) Provádění plánu pro oživení a odolnost Německa má přispět k dalšímu pokroku v oblasti zelené a digitální transformace. Na opatření podporující klimatické cíle připadá v Německu 42 % celkových prostředků, které byly na plán pro oživení a odolnost přiděleny, a na opatření podporující digitální cíle pak připadá 52 % z těchto celkových prostředků. Plnohodnotné provádění plánu pro oživení a odolnost v souladu s příslušnými milníky a cíli pomůže Německu rychle se zotavit z dopadů krize COVID-19 a současně posílí jeho odolnost. Pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost i dalších hospodářských politik a politik zaměstnanosti, které jdou nad rámec plánu pro oživení a odolnost, je i nadále zásadní systematické zapojování sociálních partnerů a dalších příslušných zúčastněných stran, aby měla celková politická agenda širokou podporu.

- (26) Do 4. dubna 2022 Německo předložilo programové dokumenty v rámci politiky soudržnosti stanovené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060¹⁹ pro všech patnáct programů Evropského fondu pro regionální rozvoj, všech šestnáct programů Evropského sociálního fondu plus a smíšený program Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu plus. Dne 19. dubna 2022 schválila Komise dohodu o partnerství s Německem o využívání fondů politiky soudržnosti. V souladu s nařízením (EU) 2021/1060 Německo při programování fondů politiky soudržnosti na období 2021–2027 zohlednilo příslušná doporučení, která mu byla vydána. To je předpokladem pro zlepšení účinnosti a pro maximalizaci přidané hodnoty finanční podpory, kterou má země obdržet z fondů politiky soudržnosti, a zároveň je tak podporována koordinace, doplňkovost a soudržnost mezi těmito fondy politiky soudržnosti a dalšími nástroji a fondy Unie. Úspěšné provádění Nástroje pro oživení a odolnost a programů politiky soudržnosti také závisí na odstranění překážek, které stojí v cestě investicím na podporu zelené a digitální transformace a vyváženého územního rozvoje.

¹⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1060 ze dne 24. června 2021 o společných ustanoveních pro Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond plus, Fond soudržnosti, Fond pro spravedlivou transformaci a Evropský námořní, rybářský a akvakulturní fond a o finančních pravidlech pro tyto fondy a pro Azylový, migrační a integrační fond, Fond pro vnitřní bezpečnost a Nástroj pro finanční podporu správy hranic a vízové politiky (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (27) Kromě hospodářských a sociálních výzev, jimiž se zabývá plán pro oživení a odolnost, Německo stále zaostává v zavádění širokopásmového připojení s velmi vysokou kapacitou ve venkovských oblastech, kde by silnější investice mohly zlepšit růst produktivity a nerovnováhu mezi úsporami a investicemi. Celkově Německo za poslední rok pokrytí širokopásmovým připojením s velmi vysokou kapacitou významně zlepšilo a v současné době je nad průměrem Unie. Pokrytí ve venkovských oblastech však činilo 22,5 %, což je pod unijním průměrem ve výši 37,1 %. Současně má pouze 15,4 % domácností přístup k připojení optickým vláknem (oproti unijnímu průměru, který činí 50 %), což Německo staví na druhé místo mezi členskými státy s nejnižším pokrytím optickým vláknem, přičemž pět států s nejlepšími výsledky v Unii vykazuje míru pokrytí nejméně 85 %. Chybějící připojení optickým vláknem je výrazné ve venkovských oblastech (11,3 % oproti unijnímu průměru ve výši 33,8 %). To brzdí růst produktivity, zejména u malých a středních podniků, z nichž mnohé působí ve venkovských a zčásti venkovských oblastech. Německý plán pro oživení a odolnost nezahrnuje rozšíření širokopásmových a sítí 5G. Existují programy na spolkové a regionální úrovni, jejichž cílem je zlepšit konektivitu v šedých oblastech a mobilní konektivitu v bílých místech. Koaliční dohoda obsahuje ambiciózní cíle v oblasti celostátní dostupnosti připojení optickým vláknem a sítí 5G pro všechny německé domácnosti, lhůtu pro provedení je však ještě třeba určit. Pro včasnou realizaci bude zásadní zvýšení kapacit v oblasti stavebního plánování a řízení v soukromém sektoru a v oblasti plánování a řízení realizace ve veřejném sektoru. Splnění cílů si vyžádá i zlepšení v oblasti podávání žádostí a povolovacích řízení, jakož i v oblasti normalizace alternativních a méně časově náročných technik instalace.
- (28) Plán REPowerEU, jak jej navrhuje Komise a který reaguje na mandát hlav států a předsedů vlád Unie ve Versailleském prohlášení, má v co nejkratší době postupně odstranit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. Za tímto účelem zamýšlí Komise v dialogu s členskými státy identifikovat nejvhodnější projekty, investice a reformy na vnitrostátní, regionální a unijní úrovni. Cílem těchto opatření je snížit celkovou závislost na fosilních palivech a při dovozu fosilních paliv se odklonit od Ruska.

(29) Německo se potýká s problémy, které se týkají jeho závislosti na fosilních palivech a energetickém dovozu z Ruska, jakož i rámcových podmínek pro investice do plně integrovaného udržitelného energetického systému. Podle údajů z roku 2020 je závislost na dovozu z Ruska obzvláště vysoká (65 %²⁰) a vyšší než unijní průměr (44 %). Závislost na dovozu ropy z Ruska je rovněž vyšší než unijní průměr (34 % v Německu oproti unijnímu průměru ve výši 26 %)²¹. Více než polovinu skladby zdrojů energie Německa představují plyn (26 %) a ropa (35 %). Tato závislost má přímé důsledky pro německý průmysl, na který připadá 35 % konečné spotřeby energie v případě zemního plynu. Rychlejší pokrok v oblasti rozšiřování přenosových a rozvodných sítí a zavádění energie z obnovitelných zdrojů má zásadní význam pro řešení uvedených výzev, splnění cílů v oblasti klimatu a energetiky a navýšení investic v poměru k úsporám. Je zapotřebí většího úsilí k diverzifikaci dodávek energie a jejich tras a využití všech dostupných bezuhlíkových zdrojů energie, zejména zavedení elektřiny a plynu z obnovitelných zdrojů včetně obnovitelného vodíku a zkapalněného zemního plynu. Doporučuje se, aby byly nové investice do infrastruktury a do sítí souvisejících s plynem pokud možno schopny obstát i v budoucnosti, aby se usnadnila jejich dlouhodobá udržitelnost prostřednictvím budoucího nového využití pro udržitelná paliva. Má-li Německo dostát cílům balíčku „Fit for 55“, bude zapotřebí dále zvýšit ambice, pokud jde o snižování emisí skleníkových plynů, i využívání obnovitelných zdrojů energie a energetickou účinnost. Je třeba úsilí k urychlení dekarbonizace průmyslu, zlepšení možností flexibility a reakce spotřebitelů energie na měnící se ceny a posílení integrace energetického systému²².

²⁰ Podle posledních údajů německého Spolkového ministerstva hospodářství a opatření v oblasti klimatu se podíl na celkovém dovozu plynu snížil na 35 %.

²¹ Eurostat (2020), podíl dovozu z Ruska na celkovém dovozu zemního plynu a ropy. Pro účely průměru za EU-27 vychází celkový dovoz z dovozu ze zemí mimo EU-27. V případě Německa celkový dovoz zahrnuje obchod uvnitř EU. Ropa nezahrnuje rafinované ropné produkty.

²² Integrace energetické soustavy propojuje jednotlivé nosiče energie navzájem a s odvětvími koncové spotřeby.

Je také nutné přijmout opatření s cílem zvýšit energetickou účinnost a snížit spotřebu energie a zrychlit dekarbonizaci fondu budov a odvětví dopravy, kde v roce 2021 nebyly splněny národní emisní cíle pro tato odvětví. Větší využití sdílené mobility a udržitelné veřejné dopravy může snížit spotřebu fosilních paliv. Rozšiřování elektrických rozvodných sítí v Německu zaznamenalo významná prodlení. K hlavním překážkám patří mimo jiné složitost a délka územních, povolovacích a odvolacích řízení. Zpoždění rozvoje elektrických rozvodných sítí si v určitých oblastech vyžádala omezení obnovitelných zdrojů energie. Kromě toho zpožděné rozšiřování elektrických rozvodných sítí významně ovlivňuje síť sousedních členských států, neboť kapacita sítě v Německu nestačí k přepravě objemů elektřiny obchodovaných v příslušném cenovém pásmu. Vláda se zavázala zvýšit do roku 2030 podíl energie z obnovitelných zdrojů na výrobě elektřiny na 80 % a německý parlament v současné době projednává legislativní návrh zákona o energii z obnovitelných zdrojů, jehož cílem je dosáhnout do roku 2035 v odvětví elektřiny téměř úplné neutrality z hlediska skleníkových plynů. Zavádění obnovitelných zdrojů, zejména větrných elektráren na pevnině, se však v posledních letech výrazně zpozdilo v důsledku přetrvávajících překážek realizace. Odstraňování překážek v oblasti provádění zahrnuje přijetí opatření s cílem řešit v rané fázi konflikty týkající se využití půdy, uvolnit pravidla pro minimální vzdálenost, zlepšit využívání územního plánování k určení zón pro zavádění větrné energie a usnadnit získávání povolení. Lze zlepšit přijetí na místní úrovni, a to i pomocí zjednodušeného postupu konzultací, zvýšené účasti občanů a sdílení výnosů z projektů. Rozmach obnovitelných zdrojů energie a zvýšení energetické účinnosti nejen omezí závislost na dovozu energie, ale také významně sníží ceny energií. A konečně lze také dále posílit účast na energetické přeshraniční spolupráci a zvýšit flexibilitu a možnost zpětného toku v oblasti stávajícího propojení energetických soustav.

- (30) Vzhledem k tomu, že urychlený přechod na klimatickou neutralitu a odklon od fosilních paliv si v několika odvětvích vyžádá značné náklady na restrukturalizaci, může Německo v rámci politiky soudržnosti využívat mechanismus pro spravedlivou transformaci, aby zmírnilo socioekonomický dopad přechodu v nejpostiženějších regionech. Německo může navíc zlepšovat pracovní příležitosti a posilovat sociální soudržnost s pomocí Evropského sociálního fondu plus zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057²³.
- (31) Na základě posouzení Komise přezkoumala Rada program stability z roku 2022 a její stanovisko²⁴ je promítnuto do níže uvedeného doporučení č. 1.
- (32) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení obsažených v doporučení týkajícím se eurozóny 2022, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Německa se to odráží zejména v doporučeních č. 1, 2 a 3.
- (33) Na základě hloubkového přezkumu Komise a svého posouzení přezkoumala Rada národní program reforem na rok 2022 a program stability z roku 2022. Její doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011 jsou promítnuta do doporučení č. 1, 2, 3 a 4. Doporučení č. 1, 2 a 3 rovněž přispívají k provádění doporučení týkajícího se eurozóny 2022, zejména prvního a čtvrtého doporučení pro eurozónu. Fiskální politiky uvedené v doporučení č. 1 a politiky uvedené v doporučeních č. 2, 3 a 4 pomáhají mimo jiné řešit nerovnováhy související s přebytkem běžného účtu, pokud jde o vyšší investice.

²³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1057 ze dne 24. června 2021, kterým se zřizuje Evropský sociální fond plus (ESF+) a zrušuje nařízení (EU) č. 1296/2013 (Úř. věst. L 231, 30.6.2021, s. 21).

²⁴ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1466/97.

DOPORUČUJE Německu v letech 2022 a 2023:

1. V roce 2023 zajistit, aby byl růst primárních běžných výdajů financovaných z vnitrostátních zdrojů v souladu s celkově neutrálním nastavením fiskální politiky, a brát přitom v potaz pokračující dočasnou a cílenou podporu domácností a podniků, které jsou nejzranitelnější vůči prudkým nárůstům cen energií, a osob prchajících z Ukrajiny. Být připraveno přizpůsobit běžné výdaje vyvíjející se situaci. Rozšířit veřejné investice do zelené a digitální transformace a energetické bezpečnosti při zohlednění iniciativy REPowerEU, a to i s využitím Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie. V období po roce 2023 provádět fiskální politiku zaměřenou na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic. Zlepšit skladbu daní ve prospěch inkluzivnějšího udržitelnějšího hospodářského růstu, zejména zlepšením daňových pobídek ke zvýšení počtu odpracovaných hodin. Zajistit dlouhodobou udržitelnost důchodového systému.
2. Pokračovat v provádění svého plánu pro oživení a odolnost v souladu s milníky a cíli uvedenými v prováděcím rozhodnutí Rady ze dne 13. července 2021. Rychle dokončit jednání s Komisí o programových dokumentech v rámci politiky soudržnosti na období 2021–2027, aby mohlo započít jejich provádění.
3. Odstranit překážky a posílit investice do digitálních komunikačních sítí s velmi vysokou kapacitou.
4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech a diverzifikovat jejich dovoz zlepšením energetické účinnosti, pobídkami k úsporám energie, diverzifikací dodávek energie a jejich tras, odstraněním úzkých míst v oblasti investic, dalším zjednodušením povolovacích řízení, posílením investic do elektrických rozvodných sítí a energie z obnovitelných zdrojů a zrychlením zavádění těchto sítí a dalším rozvojem účasti v energetické přeshraniční spolupráci.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda/předsedkyně